

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

A „Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület” hivatalos közlönye.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

egyes évre 6 kor., fél évre 3 kor., egyes szám 20 fillér.
Előfizetési pénzek és reklámzók
BALKANYI ERNŐ könyvnyomdájába küldendők.

Felölös szerkesztő: Dr. CZIFRAK JÁNOS.

Kiadó:

A Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények lap szerkesztésébe küldendők.

Hirdetési díj: 3 hasábos petitor egyszeri hirdetésnél 20 fillér, többszöri hirdetésnél soronként 12 fillér.
Nyitlert peti sora 50 fill.

A V. M. K. E. felhívása.

Járásunk hazafiás irányu és igazán kultur missiót teljesítő magyarosító egyesülete, a Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület hatalmas szózáttal fordul a muraszombati járás hazafiásan gondolkodó intelligens közönségéhez, melyet az egyesület hathatósabb támogatására kér fel.

Az okot, a miért e felhívás napvilágot látott, mi már e lapok hasábjain ismételten tárgyaltuk. Mely megdöbbenéssel és igaz hazafiúi aggodalomtól eltelve hoztuk szóba azt a mérhetetlen közönyt, azt az elfasult nemtörődömséget, melyet közönségünk, ezen a magyarosító törekvéseket szolgáló egyesülettel szemben érthetetlen módon viseltek.

Nem tudjuk, hogy a felhívásnak meglesz-e a kívánt sikere; felöred-e az intelligencia abból a tepsedésből, melybe mindinkább azért kerül bele, mert a létért való küzdelem immár meg sem mérhető arányai közepette a kulturális törekvésekkel szemben fogékonyssággal nem bírhat.

Nem is vehetjük túlságosan rossz néven, ha az a megszabott jövedelemmel bíró intelligens család melynek a ruházkodás és táplálkozás tekintetében is bizonyos igényei vannak akkor, midőn eme szükségletek majdnem minden anyagi erejüket kimerítik nem igen tud eszményi czélokért áldozni.

De másrészt a magyarosító törekvések kell hogy oly kézzel álljanak lelkünkhez, mint legfeljebb javaink vagyis a magyar kultúrát való lelkesedést olyan szükségletnek kell tartanunk, mint a mindennapi kenyert s amint hogy ennek meg kell lenni ugy erre a czelra is kell pénzünknek maradni.

A felhívást, mely első sorban a vendvidék hazafiás tanítóságához van czimezve az alábbiakban egész terjedelmében közreadjuk azon őszinte óhajtatásunk kapcsán, hogy az ne a pusztában elhangzott szó legyen, hanem azt megértse és átérzze, mindenki s annak hatása alatt siessen eleget lenni hazafiás kötelességének.

A magyarság fenntartása és megerősítése ezen nemzeti-ségi vidéken a legfontosabb nemzeti érdek és különösen fontosnak bizonyul az ma, midőn nemcsak a külföldön, hanem magyar hazánkban is a nemzeti-ségnek a nyelvi és hatalmi érdekeket küzdenek és ezzel a magyarság egységét, befolyását gyengíteni igyekeznek.

A honszeretlet volt az, mely a „Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület” létrehozta, fenntartotta és ugyancsak az vezérli az egyesület működésében.

Nem az anyanyelvnek kiirtására, hanem azon ezélebb szövetkezünk, hogy ezen a detszlavok szomszedságában elterülő vend vidék minden polgára a magyar hazához hűséggel viseltesse, szívében, érzéseiben magyar legyen és anyanyelve mellett az állam hivatalos nyelvében a magyarban is jártasságot szerezzen.

Ag egyesületnek évtizedekre kibátó és a vármegye törvényhatósága által támogatott munkas-

sága a vendvidék hazafiás szellemének megerősödését és a magyar nyelv terjedését eredményezte. Vendvidékünk a magyarság vagyarává fejlődött.

Hala és elismerés legyen osztályrésze a vidék hazafiás polgárságának, az összes tenyezőnek és első sorban a nevelés apostolainak, a lelkes tanítóknak, a kiknek kezdeményezéséből az egyesület alakult, a kik munkát fáradságot nem kímélve mindenkor hűven, buzgalommal szolgáltak a magyarság ügyét.

A nagy mű azonban még befejezve ninesen, a magyarság diósája további ápolást, fejlesztést kíván, a szellemi munkához anyagi eszközök is kellenek, hogy az egyesület a „Muraszombat és Vidéke” című lap kiadásával, iskolák, ovodák, olvasó körök segélyezésével a vallásos-ágot, erkölcsösöget, hazafiás szellemet terjeszt könyvek, füzetek kiadásával felmerülő kiadásait fedezhesse, szükségére van a nagy közönség anyagi támogatására. Tomörüljünk a magyarság szolgálatában.

A honszeretlet nevében fordulunk tehát a vidék minden nemesen érző, hazáját igazán szerető honiársunkhoz, hozzá meg a magyarságtalnak azt a csekély áldozatot, legyen be a „Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület” tagjai sorába.

A tanítói kart pedig felkerjük, miszerint a becsatolt alarásri ivenk alapján egyesületünk javára tagokat gyűjtien és az ivenk hozzánk bekülden sziveskedjenek.

Az iskolai szünidő tartamára évenként bizonyos számban vend és nemet anyanyelvű tanoncokat magyar vidékre egyesületünk költségen szállítani óhajtván, felkerjük a tisztelt tanítói kart, hogy ezen mozgalomnak szoszólói legyenek, a szüloket az eddigi is sikeres tervnek meggyerni és a tavozni hajlandó tanoncok nevjegyzeket hozzánk minden ében és kellő időben bekülden szivesek legyenek, hogy az elhelyezés biztosítása irant kellő időben intézkedhessünk.

Muraszombat, 1908 márczius 15.

A „Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület” nevében: Tisztelettel Pósfay Pongrácz elnök, Takáts R. István alenök, Wiflinger Károly, Ruzsa Ferencz titkárök.

Gyermeknap Muraszombatban.

Az országos gyermekvédő liga által kezdeményezett u. n. „gyermeknap” mozgalom minden ében nagyobb hullámokat vet. A társadalom atéri a liga működésének fontosságát és siet áldozatát meghozni a gyermekvédelem oltárára, mely a magyarság megerősítésének legfőbb eszköze.

E hó 13-án tartották meg nálunk is a gyermeknap dolgában az értekezletet a melyből az alábbi felhívást boesították ki a nagyközönséghez.

Az „Országos gyermekliga” központi vezetősége i folyó ében is egy gyermeknap rendezését határozta el és a vármegye főispánja utján minket is felszólított, hogy humánus törekvéseit társadalmi uton támogassuk.

Atérve azon fontos missiót, a melyet a „gyermek liga” feladatánál kitűzött és ismerve azon nemes intézkedéseket, a melyeket a gyermekvédelem tekintetében országpszerte már megindított gyermekmenhelyek felállítására és a „Vasvármegye” Tuberkulózis Ellen Vidékező Egyesület” szanatoriumának támogatásával megvaló-

sítkezést bennünk is arra, hogy ezen közhazsnu és e mellett hazafiás törekvéseket mi is támogassuk.

A muraszombati járás közönsége a mult ében is ezen mozgalomból dicseretes módon kivette részét, adományaival segítségére siett az elhagyt, olárvult szegény gyermekeknek és most a midőn sikerült az illetek tenyezőkhözjárulását biztosítani ahhoz, hogy a gyermeknap jövedelmének egy része a helyi érdekeket is szolgálja, hogy az a muraszombati járás szegénysorsu tanoncainak segélyezésére fordítassék kötelességünkkel teszi, hogy ezen mozgalmat ezen szempontból is támogassuk.

Nem az a czél, hogy a járás közönsége egyenként nagy áldozatot hozzon, hanem hogy minden községben rendezendő gyűjtés utján filleres adományokkal mindnyájan szolgáljunk ezen szép és nemes intézményt.

Azért bizalommal és teljes tisztelettel fordulunk járásunk közigyének vezetőihez, harozsaihoz és kérjük, miszerint törekvéseinket a jó ügyhöz melloan támogatni méltóztassanak. Alakítsanak körjegyösségeként a lelkes, tanító, körjegyző urak a közönség, a szép és nemes ügyért lelkesedő hölgyek, nők bevonásával községként gyűjtő bizottságokat, a mely bizottság:

a) megállapítaná a gyermeknap határidejét.
b) felkérné a vendglőköt, iparos, kereskedőt, hogy a gyermeknap bevételük egy részét a kisedeknek adományozzák.

c) az iskolák vezetői pedig rendezzenek a szüloék és a közönség bevonásával a tankötele gyermekekkel felvonulásokat, mersékkelt beletpi díj mellett szini előadásokat, szavalt és enekkel összeköltött nyári mulatságokat.

d) a községi gyűjtő bizottságok fogadjanak el a jótékony czelra terményeket, tojást stb. azután értékesítendő adományokat.

A gyermeknapok május havában tartandók meg, a befolyt adományok pedig a gyűjtő ivenk kapcsán junius hó 1-ig a járás fozszolgabírójához küldendők be, a midőn is központi bizottságunk intézkedni fog az irant, hogy a járás szegénysorsu tanonczeit illeto adományresz rendelkezésére fordítassék.

Szives közreműködésükért előre is hálás köszönetünket nyilvanítjuk.

Muraszombat, 1908 márczius 13-án.

Központi bizottság: Tisztelettel Pósfay Pongrácz, Szlepez János, Arvai Henrik, dr. Czifrak János, Csizsar János, Ruzsa Ferencz, dr. Vratartis Iván, Takáts R. István, dr. Skirlecz Mihály, Kováts István, Füst Ödön, dr. Geiger Vilmos, dr. Sömen Lajos.

Képviselőtestületi közgyűlés.

— Saját tudósítónktól —

Muraszombat község képviselőtestülete mult szombaton Lainscak Jozsef község bíró elnöklete alatt népes közgyűlést tartott, a melyen résztvettek: Arvai Henrik, Bécz János, Barbarics Antal, Barbarics István, Berger Jozsef, Fasching Viktör, id. Horváth Pál, Kovács István, Olajos Sándor, Párkányi Lajos, Ratköl Tivadár, Stevancecz Antal, Sömen János, Takáts R. István, dr. Vratartis Iván. Mint előadó Horváth László körjegyző szerepelt. A tárgysorozat első pontja a városbíró fizetés javítása volt.

Lainscak Jozsef keveselli a gázsit, a mit a nemes város juttat neki. Heves vita keletkezett e

Tisztelettel kérjük, kiknek előfizetése lejárt, annak szives megújítását.

tárgynál, de végre is megkönnyültek a városatyák s érdemes fejüknél illetményét 500 koronáról 700 koronára emelték fel. Ugyanígy elbánsában részestül Hunyady Sándor kéréme, a ki a fogyasztási adók kezeléséért neki megszavazott ötszáz koronát keveselven, szintén fizetésemelést kért és kapott is, mert amár Horváth Pál mind a két gázi emelést ellenezte, azért a képviselőtestület Hunyady Sándornak is kétszázhusz koronával fel-emelte fizetését.

Általában véve bőkezű volt a gyűlés, mert az egész vonalon csak költségemelési latunk, így a rendőrkő ruha általánál 60—60 koronával, a lámpagyújtók tiszteletdíj hárminez-hárminez koronával emelték fel.

A város ezen adakozókedve megnyilvánult akkor is, amikor Dobray János kérényét tárgyalták, a ki építendő vendéglője céljára városi területből kíván 100 négyzetözet elfoglalni. A képviselőtestület két koronáért hajlandó átengedni a terület négyzetözetét.

A városatyák eme határozatát azonban Horváth Pál meg fogja fellebezni, nemcsak azért, mert keveselli a két koronát, hanem mért szerinte ezen tevékenység a közbirtokosságnak, az urbéreseknek, mint vásártartóknak jogát sérti, miután ezáltal a vásártér kisebb lesz.

Amennyire igazat van Horváth Pálnak abban, hogy a két korona neveléses olesó ár a mai viszonyok között és a mindenféle konkurrenzia nélkül korlátlanul uralkodó üzlet legalább ezen a címen fizethetne valamit a községnek ezért a legszebb helyért, annyira nincsen igazában, a midőn, az urbéresek és vásártartók tulajdonának mondja a község közterét.

A vásártartás mindenestre lehet egy jog, de ezzel semmiesetre sem járnak területek tulajdonjogi is, mert ha ez így volna akkor a vásártér kérdése hamar megoldást nyerhetne, miután az urbéreseknek kellene gondoskodniuk ilyenformán vásártérrel.

Az urbéreseknek ez a vásártartási joga még egyszer is szóba került a gyűlésen midőn is annak megváltásáról volt szó. Horváth László körjegyző hozta szóba a kérdést előadva, hogy miután a község már régebben elhatározta a vásártartási jognak az urbéresekől való megváltását a képviselőtestület vagy ha jtsa végre határozatát vagy mondjon le egészen az eszméről.

A közbirtokosság jelenlévő képviselői tagjai elhatározták, hogy a kérdésben beható tanácskozásokat fognak folytatni. Gyűlést is tartottak a tárgyban, melyet lapunk más helyén ismertetünk.

Ezután gyors tempóban tárgyalták le a többi ügyét a melyek közül a legfontosabb az volt, hogy a városrendezésre pályázatot hirdetnek s azt alkalmas módon közzétéven felhívják a mérnökök figyelmét.

Miután meg a vicinális utigyi bizottság tagjairól Bácz János és Láncsák József megválasztották a gyűlés véget ért.

A „Muraszombati Gazdakör“ közgyűlése.

A „Muraszombati Gazdakör“ ez idei közgyűlést szept. 1. hó 25-én d. u. 2 órakor tartotta meg az áll. iskola termében. A közgyűlésen, amelyen gróf Batthyány Zsigmond országgyűlési képviselő elnökölt, több mint százán vettek részt, közöttük jórészen gazdaságának és kereskedelmének vezetői férfiai.

Az előki megnyitó után Szenteh Dező esküörtynai gazdasági szaktanárnak tartott előadást a lentermelésről, melyet a közgyűlés nagy tetszéssel fogadott s melynek hatása alatt Szelecz János, muraszombati plébános, lentermelési kísérlet céljára egy-két hold földet fel is ajánlott a Gazdakörnek a mit az köszönettel el is fogadott. Majd Takács R. István titkár olvasta fel a Gazdakör múlt évi munkásságáról szóló tartalmas jelentését, amelynek keretében több hasznos javaslatot is tett, a miknek kivételével öt meg is bizták.

A tárgysorozat negyedik pontját a számvizsgáló bizottság jelentése képezte, a minek alapján a közgyűlés Malacsics József pénztárosnak a felmentvényt megadta. Az 1908. évi költségvetés és munkaprogram megállapításán, annak időszéri és mikénti kivitele a választmány hatás körébe utaltatott.

Szomorúan emlékeztek meg a közgyűlés volt alelnökének Metzker Mátyas volt urad. tisztartó

elhunytáról, akinek helyébe egyhangulag Kovács István, muraszombati ág. ev. lelkész, a kilepelt választmányi tagok kelyébe dr. Czifrák János muraszombati ügyvédet, Bekássy Ernő urad, intézőt és Pusztay József mártónhelyi tanítót választottak meg.

A tárgysorozat le tárgyalása után több a járást közlelő érdeklő indítvánnyal foglalkozott a közgyűlés.

Több kis gazda több ízben felvilágosításért fordult az egyesülethez, az állatorvosi szemediják kérdésében amiket túl magasnak tartanak, ugyszint kifogásolják a vasuti szállításoknál szedni szokott, magas szemedijakat is, a s szomszédos Steyer országban szedni szokott díjakkal szemben kihívónak magasak és a mi fő alkalmasak arra, hogy az állat kereskedelmét lehetlenné tegyék és a kiscgazdát tönul-tul megterheljék.

A közgyűlés távol attól, hogy az állat orvosokkal szemben állást foglalja abban atlapodott meg, hogy merseleket díjazás állapítsassék meg, vagy ha ez nem volna lehetséges, ugy a terhek nagyobb részét viselje az államkincstár.

Nagyobb vitát provokált még a kiegyezésben foglalt állatforgalmi korlátozás is, amely éppen határszeli járásmunkában oly zaklatásoknak teszi ki ugyaz állat tenyésztőket, mint az állat kereskedőket, hogy az eddig virágzó állat tenyésztőnként vissza fogja fejleszteni. A vita eredményeként akkep döntött a közgyűlés, hogy felir a Miniszteriumhoz, hogy tekintettel járásmunka határszeli fekvésére a szigorúbb korlátozókat tegye hatályon kívül, vagy a mennyeiben nem a magyar kormányon múlva ezen anomáliák saánálása, ugy hassou oda, hogy az osztrak illetékes Ministerium kifogásolt határozatnyait törölje el.

Elhatározta továbbá a közgyűlés, tekintettel arra, hogy a filoxera immár majdnem minden szőlővel bíró község területén fellépett, hogy a szőlő vessző behozatali tilalom feloldását fogja kérelmezni.

Takács R. István titkár bejelenti, hogy több ízben érkezett panasz az egyesülethez, hogy hordó hitelesítő hivatal Muraszombatban nem léven járásmunka lakossága kénytelen a távoli Alsóoldvány teljesíteni a hitelesítést, ami nagy idővesztéssel és költséggel jár. Arvai Henrik bővívő indítványára határozat hozatott, hogy illetékes helyen kérelmeztessek Muraszombatban egy oly mérték hitelesítő hivatal fellállítását, amelynek hivatala lenne az összesmértekek hitelesítése.

Dr. Skrlcz Mihály interpellál ezután az utszeli fák gondozatán, hernyó fészkekkel teli volta miatt. Indítványozza, hogy az egyesület kérelmezze a járási fészkelőbíró hivatalnál, hogy a gazdák a területükön levő fásakat tisztogassák és gondozzák, amennyiben pedig azok közterületen állanak, ugy azok gondozására taníttassanak ki az utkapórok.

Végül gróf Batthyány Zsigmond országgyűlési képviselő emelkedett szólásra, és nagy lelkesedéssel közölt indítványozta, hogy amennyiben az eddigi engedély Barthaos István akinek törhetetlen buzgalmat és járásmunka érdekében kifejtett munkásságát szívesen elismerjük, és méltányoljuk a Muraszombat—Alsóoldvány vasut kiegészítés tárgyában, az első lépéseket eddig nem tette volna meg, ugy kérjen előmunkálati engedélyt Muraszombat községre, mint jogi testület, vagy ha ezt az bármik okból tenni nem volna hajlandó, ugy kérje azt bármely Mura-menti község.

Népszerű képviselőnek indítványát eljenzéssel fogadta a közgyűlés és az előmunkálattal a választmányt bízta meg.

A közgyűlés az elnök éltetésével ért véget.

HIREK.

Nem lesz kávéház.

Lapunk egyik múlt számában örömmel hoztuk hírel, hogy a haladás szerte neha-néha meg is csak végig fut lejtétek mert immár kávéházunk is lesz. Valóságos és modern kávéház a mely ma már minden valamine való faluban van. Ezt a nagy haladás esetet azonban csak egy véletlennek köszönhetjük volna.

A Délvas megyei takarékpénztár épülő palotájának földszintjére még eddig nem akadt bérlelője. Boltokat akartak ugyanis, de hát üzlet van elég Muraszombatban a kelleltenél is több, így hát megfelelő bérlelő nem találkozott, ellenben,

miután eddig tisztességes kávéház nem volt, Weiner Salamon ajánlatot tett a takarékpénztárnak, hogy kibérelt az épület földszintjét amennyiben oda kávéházat csinálhat évi 2400 koronáért, tehát oly összegért a melyet a takarékpénztár sohasem fog többet megkapni. És e mellett kötelezte magát, hogy a kávéházat egészen a takarékpénztár izlése szerint fogja vezetni. A házbér biztosítására pedig 5000 koronát volt hajlandó letenni!

A takarékpénztár elfogadta Weiner Salamon ajánlatát február 22-én tartott ülésen egyhangulag csak az kötötte ki magának, hogy az italméresi jog áthelyezésének engedélyezését tartozik egy honap alatt igazolni. A takarékpénztár határozata csak addig volt egyhangú és egyetértelmű, a mi a faluban tudomást nem szerettek róla.

De a mint aztán megtudták, lett itt olyan kavarodás amilyenre példát is adig tud a föntemlen. Aggódoó annak és feltekn-y hitvesek a jórendű káncsa földterület és a chambre separé rejtelmeiből feltettek fiadakt illetve terjeleket, a szomszédok által nyugalmat láttak továbbint, voltak olyanok a kik a takarékpénztárt botrányostól féltették, ismét mások közönséges üzleti érdekeiből ntrikáltak a terv ellen, amely mind eme erők összeműködése daczára szerencsésen elhajlott az egész az utolsó állomásig és mielőtt révbé ért csak volna, fel meterynre a vegezelé előtt zátonyra került.

Weiner Salamon a ki mellesleg legyen mondva egy epen nem virágzó üzletnek, ellenben hat nevelletlen gyermeknek apja, természetesenüleg mindent elkövetett terve megvalósításán, mert jól számított, hogy Muraszombatban sok akadályt kell leküzdenie. De mellette volt a becsületese igazság s így a pénzügyi hatóság nem górdított nehézségeket az üzlet áthelyezése elé s azt engedélyezte.

Az áthelyezés engedélyezését véleményezések előtték meg. Véleményt adott a község és vélemény adott a szolgabirosg, mind a kettő a lehető legjobbat a minek alapján a pénzügyi hatóság az áthelyezést engedélyezte.

A minthogy nem is tehetett mást, mert a mig az áthelyezésnek tényleges akadályja nincsen, addig a hatóságának közlésege olyan dolog létezéséhez segédkezet nyújtása a mi emmenter közérdek és közzükség.

Mindenek daczára a kávéházból még sem lett semmi, mert az utolsó aktusnál olyan valami furcsaság történt, a mit nem tudunk megerteni. Legutolsó hozzászólo a szolgabirosg mint iparhatóság volt, a melynek a kávéházi iparengedély megadása körül van hatásköre.

Es esodaltoképen a szolgabirosg az iparengedély kiadását megtagadta, mert a tervbe vett kávéházi helyiség szerinte nincs 100 méternyi talvolságra az állami iskolától.

Eltekintve attól, hogy a mérésre leginkább hivattot közégnek a pénzügyörségnek szakszerű és az állandó gyakorlatnak megfelelő felmérés szerint a kívánt talvolság meg van és ez az aktából ki is tűnik, következesképen a szolgabirosgnak mércekelése csak felesleges tulbuzgalom volt, leszógezni kívánjuk azt a feltűnő következetlenséget, amelyvel Döbrentey Antal szolgabíró hivatalbeli főnökének a valóságának, igazságának és méltányosságának megfelelő véleményét — melyet csak a közérdek vezetett és a közszükséglet iridokolt — dezavualta.

Mig ugyanis a fészkelőbíró az italméresi jog áthelyezését véleményezte, addig Döbrentey pár nappal későbbben a kávéházi iparengedélyt az iskolára való tekintettel megtagadta. Hat em furcsa az, hogy italt mérni, szeszt fogyasztani, ennek következtében lármásnak lenni szabad abban a helyiségben (ezt jelenleg az italméresi engedély) ellenben kávet pörkölni és kapucziert szüresölgelni (ez a kávéházi iparengedély) tilos eseklemény.

A szolgabirosg pedig ezt a tarthatatlan határozatát épen márczius 22-én hozta meg, aznapon amikor a takarékpénztártól Weinernek megszabott határidő lejárt. Miután pedig Weiner áthelyezési engedélyt nem tudott produkálni, a takarékpénztár, a hol a különféle érdekek már szinten erősen dolgozták, ajánlatát egyszerűsen és sietve visszavonta. Ugyrlatszük, nálunk az italméresnek a sors különös kegyelmei, mert orvos, mérnök, kereskedő, ügyvéd, iparos és egyéb mestereimber kezdetben itt új üzletet nyit a mennyit akar, de korusnát azt nem lehet újat nyitani. Pedig a versenynek minden terezen csak a közönség látja hasznát.

— **Gróf Szápáry László** v. b. t. t. nagybirtokos, pár napi tartózkodásra Mura-szombatra érkezett.

— **Gróf Baththány Zsigmond** ke-reletünk országgyűlési képviselője e hó 25-én Mura-szombaton volt és részt vett a Gazdakör ülésén.

— **A mura-szombati takarékpénz-tár igazgatósági ülése.** Rendkívüli fontos és járásunk közigazgatási életére nagy befo-lyással bíró igazgatósági ülése volt a múlt szombaton a mura-szombati takarékpénztár-nak. Az a rettenetes szorultság, mely alig egy két hónappal ezelőtt a pénzpiacraon észleltető volt s a melynek hatásait az ösz-szes hitelintézetek kisebb nagyobb mérvben megéreztek, ma már jóformán muld felben van. Maga a panique ugyan elhunyt már, de a kevesebb anyagi erő felett rendelkező pénzintézetek még sokáig nem fogják kihe-nyezni tudni azt az időt, a mikor hét és nyolcz százaléktól fizettek maguk is a pénz-ért, a melyet még ezen az aron is alig kaptak meg. A mura-szombati takarékpénz-tárnak mint azt már a mérleg ismertetése-nél közöltük nem voltak ilyen nehéz pilla-natú, de tisztán bölcse előrelátásból nehogy penkészlételt módfelett igénybe vegyék, a legutolsó időben kénytelen volt a kamatlábat felemelni. A szombati ülésen azonban már megelőzve nemcsak a járási de jóformán az egész megyebeli intézeteket a kamatlábat előképpen szállította le, hogy a váltókért és jelzálog kölcsönökért 6^o00-ot, a kezeslet köl-vényekre kiadott kölcsönökért pedig 6¹/₂00-ot szed aprílis elsejétől kezdődőleg.

— **Szápezcs János plébánosa Gazdakörért.** Városunk derék plébánosa szép jelet adta a gazdakör közgyűlésen a közérdek iránti igaz lelke-sedésének. A gazdakör a lennermelés meghonosí-tásán faradozik, hogy ezáltal, egy jól jövővelde-gazdasági ag művelésére szoktassa a népet. E czélból kísérleti telepet akar létesíteni. A szép terv azonban dugába dől volna, ha Szápezcs János plébános meg nem teszi nagy lelkü aján-latát, mely szerint 2 hold prima földet becsát a gazdakör rendelkezésére. Ez a szép tett önmagát dicséri.

— **Lemondott takarékpénztári igazgató.** Dr. Geiger Vilmos járásosvona a delvasmegyei takarékpénztár igazgatója a ki a beteg Posztl János igazgató helyett a takarékpénztár ügyeit ténylegesen vezette, legutóbb ezen állásról leköszönt. Távozása az intézet éléről határozott és nagy veszteség, mert ritka energiával volt a szakértelem-mel és körültekintéssel töltötte be szép bizalmi állását, a melyből a takarékpénztár ügyfelei és részvényesi nem szivesen látják őt távozni. Értesülésünk szerint az igazga-tóság sehogy sem akarta dr. Geiger lemondás-át tudomásul venni, ez azonban hajhata-tallanul megmaradt szándéka mellett.

— **Eljegyzés.** Darvas Aladar örömgyórossai ág. év. felkész eljegyezte Szenté Sarolta urleányt Sopronban.

— **Választási mozgalmak a járásban.** A mura-szombati járásbeli megyebizottsági tagok meg e ideig nem tartottak értekezletet a vármegyei választások dolgában. Értesülésünk szerint csak az egyes vidékeken egymáshoz közel lakó bizott-sági tagok tanácskoztak meg a jövő esztendőigéről. A jelölések azonban már is egyhanguak. Köszegi főbírónak Rusa Belát óhajtják, az ő helyére Ossly Lajos dr akarják megválasztani, a II-od osztályú aljegyzői állásra Vidos Árpád a jelölt. Az ő megválasztásával megüresedő II-od osztályú szolgabírói állásra dr. Polozser Dezső közig. gyako-rnok a tótsági jelöltje. Értesülésünk szerint legközelebb formális értekezlet is lesz, a melyen a jelöléseket hivatalosan is megjelöltük.

— **Az urbéresék gyűlése.** Mura-szombaton a vásártartás joga, a jelenlegi gyakorlat szerint, a volt urbéreséket illeti. Nem tudják ugyan ezt

bizonnyítani, de miután senki nem vonta kétségbe, s mert már hosszú évek óta gyakorolják, a magu-kénak tartják. A község rég foglalkozott már azzal az eszmével, hogy ezt a vásártartási jogot meg-váltsa. Egy mult évi képviselőtestületi gyűlésen Horváth Pál vetette fel az eszmét, s egyben azon nézeteket adott kifejezésre, hogy 20,000 koronáért meg lehetne venni a közbirtokossági jogot. A mult szombaton tartott községi gyűlésen újból szóba kerülően a dolog, a volt urbéresék e hó 25-én gyűlést tartottak Wüjecz György közbirtokossági elnök vezetés alatt e tárgyban. Ez alkalommal megállapítást nyert, hogy 163 urbéres telek van s minden telek 200 koronára turt igényt, akként 32,600 koronáért eladják a vásártartási jogot. Nem tudjuk, hogy a vevő város mit szól ehhez az üzlethez. Mi azonban drágának tartjuk a dolgot, mert köve hisszük, hogy a közbirtokosságnak 1304 kor. tiszta jövedelme lenne a vásárokból. Már pedig csak a tiszta jövedelem alapján szabad elindulni. Egyébként a kérdés még nem eléggé érett meg a nyilvános ismertetésre. Legközelebb visszatérünk rá. Volt azonban ennek a gyűlésnek egy másik határozata, amely ellen a közérdek és község szempontjából óvatát kell emelnünk s esodálkozunk azon, hogy a jelenlévő községbíró és jegyző szó nélkül hallgatták meg ezt a határozatot. Arról van ugyanis szó, hogy az urbéresék, kö z s e g i t u l a j d o n t k e p e z o t t e r t e l e t e k a t vágyt az nem engedése kérdésében határozni. Ez al-surdum! Azért mert a volt urbéresék Mura-szombaton vásártartási joggal bírnak, egyben rendelkezni is kívánnak községi ingatlanok felett azon a czimen, mert véletlenül ott vásáros bódék is szoktak lenni! Ismételen hangoztatjuk, hogy esodálkozunk azon, hogy a gyűlés a községi bíró és jegyző jelenlétében is minden tiltakozás nélkül hozhatta meg e határozatot, és felhívjuk rá már most a hatóság figyelmét, hogy a község világos jogát ne engedje megtagadni ezen veszedelmes precedensül szolgálható határozat által.

— **Az alsólendvai vasut.** Jó ideje nem esett már szó az alsólendva mura-szombati vasutról. Pedig ennek a kérdésnek nem szabad elaludnia. Gróf Baththány Zsigmond országgyűlési képvise-lőnk hozta legutóbb szóba a Gazdakör ülésen, amint az a gyűlésről hozott tudósításunkban olvasható. Igen helyes dolog volt a kérdést meg-bolygatni, mert tudomásunk szerint a vasut ügye-ben most éppen semmi nem történik. Barthalos Istvánnak meg van az engedélye, de a Körmen-d-mura-szombati vasut lebonyolítatlan ügyei annyira igénybe veszik minden idejét, hogy ezzel a vasu-tal nem ér rá ez idő szerint törődni. Tény az, hogy nálánál jobban senki sem érti a vasut esinálást s az ő szakavatoltságát, erélyét nehezen nélkülözzük, de első mégis a köz érdeke. Azért igen üdvös dolognak tartjuk gróf Baththány Zsig-mond indítványát, hogy a község, mint ilyen, szerezzen előmunkálati engedélyt. Jó forrásból szerzett értesülésünk szerint, még valakinek van engedélye erre a vasutra, sőt még valamivel hosz-szabb vonalra is. Ez a valaki nem más, mint Kodolich radkersburgi polgármester, akinek az alsólendva—radkersburgi vonalra van engedélye. Ezzel a vasuterral nem régeiben a déli vasut igazgató tanácsa is foglalkozott és partoló hatá-rozatot hozott. Most tehát csak várjuk, hogy a sok engedélyes közül melyik fog valamit tenni!

— **Tűzoltó tanfolyam Mura-szombaton.** A vármegyei tűzoltó szövetség elnöksége értesítette a járás fozszolgabíráját, hogy Bárabás Istvan szö-vetségű titkár aprílis hó 12—15 napjában Mura-szombaton kivételre tűzoltó tanfolyamot tart.

— **Meghívó.** A mura-szombati járási ipartestület tagjai a folyó évi márczius hó 25-én kitű-zött közgyűlésen határozatképes számban meg nem jelenven az megtartható nem volt. Méirt is ezennel tisztelettel felhívjuk ipartestületi tag ura-kat, hogy az orj uk közgyűlési folyó évi aprílis hó 5-én d. e. 10 órákor lesz az állami iskolai helyiségeben megtartva. Mura-szombati, 1908 évi márczius hó 25-én. Bácz János Stevanecsez Nándor jegyző.

— **Vasuti kinevezések.** Györfly Aladár és Vörös Lajos mura-szombati lakosokat a szombati helyi mav. üzlet vezető állomás felügyelői díjas gyako-rnokká nevezték ki s mindenképp beosztotta szolgálatukra Veszprém állomásra.

— **Szalonkavadászat.** A szalonka évadban első vadászatot f. hó 22-én tartotta a mura-szombati vadásztársaság Szentibő, Andorhegy és Kislak területeken. Részt vettek a vadászatban. Aczel József járásbíró, Bodnár Andras járási szemvevő, Gillyen Sándor mérnök, Junkcunec Sándor állatorvos, Keresztury Kálmán kirgelyező, Kleinhart József főkönyvelő és Pósfay Pongrac fozszolgabíró. Területekre került 12 darab szalonka.

Nyilttér.*

A legjobb legelterjedtebb legolvasottabb budapesti napilap „Az Újság” Terjedelme napo-ken 28—32 oldal Ünneppnap 60—100 oldal He-tenként Asszony és Gyermek melléklet. Előfizetési ára. Egész évre 28 korona, fél évre 14 kor., negyed évre 7 kor., egy hónapra 2 kor. 40 fill. meg-rendelő cím: „Az Újság” kiadóhivatala Budapest, VI. Rakóczi ut. 54.

*) E rovatban közzétett a szerkesztőség felelősé-ge nem vállal.

Közigazdaság.

Jubileum.

Az Első Magyar Általános Biztosító-társaság diszközgyűlése.

Az Első Magyar Általános Biztosító-társaság, az országunk ez a meggyekintélyű, virágzó biztosító-intézet f. hó 13-án ünnepele fennállásának fel-százados évfordulóját. A társaság közgyűléssel ünnepele a jubileumot gróf Csekonics Endre titkos tanácsos emléketle alatt. Csekonics meiltatta az alapítók érdemét, megemlítette, hogy az 1907. üzlefév volt eddig a legkedvezőbb és melegen üdvözölte báró Harkányi Frigyes igazgatósági elnököt, valamint Ormódy Vilmos vezérigazgatót.

A társaság jubilaris 1907. üzlefévéről szóló mérlege az ösz-szes üzletágrakra vonatkozólag ösz-sze-n 4,102,018.98 korona tiszta nyereséget mutat ki, melyből a közgyűlésnek az igazgatóság és a felügyelőbizottság egyértelműleg részvényeinkent 500 korona osztalék és minden egész részvény után 250 korona jubileumi osztalék kifizetését indítványozták. Az elemi ágazat díjtartaléka 7,319,287.86 koronáról, 7,998,355.01 koronára, a külföntaralék 3,387,199.39 koronáról 3,797,739.33 koronára emelkedik.

Az életbiztosítási üzletágban tavaly is eredményös működést fejtett ki a társaság ugy, hogy a tulnyomó részben beföldőn elert új szerzemény ösz-szege K 80,404,671.57 fillérre rug. Az életbiz-tosítási üzletállomány a halaloások és lejárt tőkék címén kifizetett ösz-szegek és törleksek levonása után K 386,142,696.69 fillérről K 418,737,776.09 fillérre emelkedett. Ezen biztosított ösz-szeg fedezése-re a társaság 111,471,287 kor. 70 fillér ösz-sze-ge képviselő díjtartalékokkal rendelkezik az előző évi 104,899,505 kor. 79 fillérről szemben. A társaság biztosítási alapjai, melyek 1905-ben 122,363,579 kor. 01 fillér ösz-szeget képviseltek, 1907. december hó 31-én 135,606,015 kor. 52 fillérre ruggnak.

A társaság mostani vezetősége a következők: Választmányi tagok: Csekonics Endre gróf elnök, Baich Milán báró, Binly György báró, Baththány Istvan gróf, Darier Henrik, Deutch Sándor, Erdődy Rudolf gróf, Gerliczy Ferencz báró, Gold-berger Bertold, Harkányi János báró, Kárácsenyi Jenő gróf, Korniss Károly gróf, Libits Adolf, Schoeller Pál lovag, Szegedy György, Sztányi Geza, Úchritz Zsigmond báró, Wenckheim Frigyes gróf, Zichy János gróf. Igazgatók: Harkányi Frigyes báró, Ormódy Vilmos vezérigazgató, Szende Károly h. v. igazgató, László Zsigmond, Zichy Nándor gróf, Balaban Adó igazgató. Felügyelő-bizottság: Berzeviczy Albert, Burchard-Belavary Konrad, Hajos József Németh Titusz Radvánsky Geza báró.

A felszázados évforduló felé pedig ormódi Ormódy Vilmos főrendiházi tag, vezérigazgató biztos és szerencses keze vezette az intézetet, ki a társaságot alapította óta szakadatlannul szolgált. A legelső erők közé tartozott, a magyar biztosítási igények e legnagyobb kitűnése. Életének egész munkáját e társaság nagygyűléstelenek szen-telte. Hogy mekkora és mily értéki volt e magyar ember munkája, azt az Első Magyar Általános Biztosító-társaság jelen virágzó állapotáról követ-ketzethetjük.

Apró hirdetés.

Több meh család kaptarak, méhészeti felszerelések, kocsis stb. eladók. Venni szándékozó forduljanak özv. Kondor Ferenczhez Muraszombat up. Muraszombat.

813/1908. tkv. sz.

Utóajánlati árverési hirdetmény.

A muraszombati kir. járásbírósg, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Gergores Miklos Andorhgyi lakos végrehajtások. Hari Jozsef es Kuhar Eva andorhgyi lakos végrehajtási szuev-dettek elleni 445 kor. tokekövetelés, ennek 1902 evi szeptember 1-től járó 80% kamatai, 109 kor. 60 fill. perli, 17 kor. 90 fill. végrehajtási es 27 kor. 30 fill. árverés kervevényezési költségek kielégítése iranti végrehajtási ügyében az 1908 evi februar 7-én fogantatosított árverést Scheuer Samu muraszombati lakosnak beadott utóajánlata folytan hatályon kívül helyezi es az utóajánlati árverést az ezen kir. járásbírósg mint tkvi hatóság területén lévő andorhgyi 7. szajkvbán A. 1. 1-9 sor 530, 531, 532, 533, 534, 541, 542, 543, 545 hrsz. 21 sz. ház ingatlanokból Hari Jozsef es Kuhar Evat illető 1/2-ed része 1055 koronában az A. 1. 3 sorsz. a felvett 247 hrsz. ingatlanból nevezet teket illető 1/2-ed része 72 koronában az A. 4 4 sor 548 hrsz. ingatlanból nevezetteket illető 1/2-ed részre 28 koronában az A. 5 sor 550 hrsz. ingatlanból nevezetteket illető 1/2-ed részre 28 koronában es az A. 6 sor 695 hrsz. ingatlanból nevezetteket illető 1/2-ed részre 12 koronában megállapított utóajánlati kikéltási árban az árverés elrendeltetik s arra határnapul

1908. evi aprilis hó 13 (tizenharmadik) napjának

d. e. 10 órájra Andorhgye község házához kitüntet azzal, hogy ezen határnapon a fenti ingatlan esetleg a kikéltási áron alul eladtni nem fog.

Bánatpenzüli letendő a fentebb említett ingatlan kikéltási árának 10%-a 105 kor. 50 fill. 7 kor. 20 fill., 2 kor. 80 fill., 2 kor. 80 fill. es 1 kor. 20 fill.

Arverezni szándékozók tartoznak a bánatpenzüli készpenzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kikéltött kezeizhez letenni, avagy annak a bíróságnál előleges elhelyezeséről szülő elismervényt átszolgáltatni.

A vételár 3 egyenli részletben 3 hónap alatt fizetendő az árverés napjától számított 5% kamattal a muraszombati kir. adóhivatalnál.

Árverési hirdetmény kibocsátásával egyidejűleg megállapított árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. telegkönyvi hatóságnál es Andorhgye község háznál megtekinthetők.

Muraszombat, 1908. februar hó 25. A kir. járásbírósg, mint tkvi hatóság.

Aczél, kir. aljbró.

Fr. Kaiser-féle

Bregenz Vorarlber köhögés elleni

czukorkái

kaphatók albirótt gyógyszer-tárban - Ki ezen köhögés elleni czukorkákkal figyelembe nem veszi, vetkezik saját egészsége ellen - Kaiser-féle „Mell-Caramella” czukorkák fenyővel, orvosiag kipróbált es ajánlott szer a köhögés, hurut es gége rekedtség ellen

5245 drb köszönő bizonyítványokkal igazolja ezen szer hathatóságát. Ezen kitáno ingatlan-hatású czukorkáknak

csomagja 20 es 40 fillér, adagja 80 fillér.

Kapható Muraszombathán Bölcs Béla gyógyszer-tárban.

Mesés szép lesz

minden hölgy

Aranka-Créme

a Mintsek féle világhírű bamulatos hatásától. Egy tégely ára 1 kor., nagyobb róza színben 2 kor. Aranka-szappan 70 fillér. Aranka mosdó víz 1 kor. Aranka hölgygypor 1 korona, nagy 2 korona.

Kapható Bölcs Béla gyógyszer-tárban Muraszombath es a készítőnél:

Mintsek Géza gyógyszer-tárban Kecskemét.

Konfirmandusok könyve és Keresztény Egyház Története

Irta: Ruttkay Sándor.

Kapható: Balkányi Ernő papirkereskedésben Muraszombath.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyított házi-szer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult körsvényből, oszonnál es meghűléseknél, bedzr-és másféle sósoképpen használtva.

Figyelemztetés. Silány hamisítványok miatt beavatásakor óvatossak legyünk es csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyvel es a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 es K 2.- es üvegszállván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főnktár: Török Jozsef gyógyszer-tár, Budapest, D. Richter gyógyszer-tára az „Arany orosiárh 2”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

ALKALMI AJÁNDÉK
LEVÉLPAPÍR

NÉZZÜNK

BALKÁNYI ERNŐ

PAPIRKERESKEDESÉBEN

MURASZOMBAT és ALSÓLENDVA.

Csak 18 koronáért

szétküld utánvétellel az Országos Posztó-kivitelei Áruház Budapest, VII., Verseny-utca 2. szám egy férfiföltönyre elegendő 3 méter finom fekete, sötétkék, szürke vagy barna szövettel vagy kamgarnt.

Falusi iskolások tankönyve.

Irta: Györfly János.

Kapható: Balkányi Ernő könyvkereskedésben Muraszombath.

Előfizetések a kiadóhivatalba küldendők.

Csmagoló papír

használt, keményebb fajtájú, különféle alak, tűzrakáshoz is nagyon alkalmas, eladó Balkányi Ernő papirkereskedésében Muraszombath. Kéltója 12 fillér. 5 kilónál kevesebb nem lesz eladva.

MUSCHONG-BUZIÁS-FÜRDŐI

ujjonnan berendezve

SZÉNSAV-MŰVEK

kárten kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony

SZÉNSAVAT a világhírű buziás-fürdői szénsavforrásokból szódavigyártáshoz, vendéglősöknek es egyéb ipari célokra.

Össze nem tévesztendő mesterségesen előállított, kevésbé kiadós szénsavval.

Megbízható, szigorúan lellismeretes kiszolgálás!

Buziásfürdői ásvány- s gyógyvizek

1/1 es 1/2 literes üvegekben.

Sziv. vese- es hólyagbántalmaknál utól nem ért gyógyítás Elsőrendű asztali víz! Felvilágosítással készségesen szolgál: Muschong-buziásfürdői szénsavművek es ásványvizek szétküldési telepe Buziásfürdőn.

Sürgőnycim: Muschong, Buziásfürdő. Interurbán telefon 18. sz.

Ügyes helyi képviselők kerestetnek.

Benzinmotorok

A M. Kir. Államvasutak Gépgyáranak Vezérügynöksége, BUDAPEST V., Váci-körút 32.

Nyomatott Balkányi Ernő gyorsajtóján, Muraszombathban.

kőolaj-üzemre is alkalmasak, gőzlokomobilok, utimozdnokok, gőzcséplőgépek, aratógépek, teljes malomberendezések, talajmívelő eszközök, stb., stb.

Kivánatra szivesen küldünk árjegyzéket es költségvetést.